

"Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 5 тамыздағы № ҚР ДСМ-76 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 6 тамызда № 23890 болып тіркелді.

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

Осы бұйрықтың қолданысқа енгізілу тәртібін 5 т. қараңыз.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жығы 17 ақпандағы № 71 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі туралы ережесінің 16-тармағының 132-1) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

1. Қоса беріліп отырған "Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидалары бекітілсін.

2. Осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес тізбе бойынша Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің кейбір бұйрықтарының күші жойылды деп танылсын.

3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Санитариялық-эпидемиологиялық бақылау комитеті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрықты ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Заң департаментіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

4. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау вице-министріне жүктелсін.

5. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн откен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы

A. Цой

Денсаулық сақтау министрі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Білім және ғылым министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Индустрія және инфрақұрылымдық

даму министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Ұлттық экономика министрлігі

Қазақстан Республикасы

Денсаулық сақтау министрі

2021 жылғы 5 тамыздағы

№ КР ДСМ-76 бұйрығымен

бекітілген

"Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар"

санитариялық қағидалары

1-тaraу. Жалпы ережелер

1. Осы "Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидалары (бұдан әрі – Санитариялық қағидалар) "Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және Ұлттық экономика министрліктерінің кейбір мәселелері туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жығы 17 ақпандағы № 71 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі туралы ережесінің (бұдан әрі – Ереже) 16-тармағының 132-1) тармақшасына сәйкес өзірленген және меншік нысанына қарамастан білім беру объектілерінде объект салынатын жер учаскесін таңдауға, жобалауға, реконструкциялауға, пайдалануға, сумен жабдықтауға, су бұруға, жылумен жабдықтауға, жарықтандыруға, желдетуге, ауаны баптауға, жөндеуге және күтіп-ұстауға, тұру, тамақтану, оқыту жағдайларына және өндірістік практикаға, өндірістік бақылауға, персоналдың еңбек және қызмет көрсету жағдайларына, білім алушылар мен тәрбиеленушілерді медициналық қамтамасыз етуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды белгілейді.

2. Осы Санитариялық қағидалар балаларды мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқыту объектілерін (бұдан әрі – мектепке дейінгі үйымдар) қоспағанда, білім беру үйымдарының объектілеріне, оның ішінде білім алушылар мен тәрбиеленушілердің оқыту, тұру және тамақтану орнын үйымдастыру объектілеріне, барлық тұрдегі және типтегі интернат үйымдарына (бұдан әрі – объектілер) қолданылады.

3. Объектілерде осы Санитариялық қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес зертханалық-аспаптық зерттеулер жүргізіледі.

4. Осы Санитариялық қағидаларда мынадай ұйымдар пайдаланылды:

1) арнайы білім беру ұйымдары – бұл ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар адамдардың (балалардың) оларсыз жалпы білім беретін оқу және білім беру бағдарламаларын менгеруі мүмкін болмайтын, арнайы оқу бағдарламаларын және оқыту әдістерін, техникалық және өзге де құралдарды, өсір сұру ортасын, сондай-ақ медициналық, әлеуметтік және өзге де көрсетілетін қызметтерді қамтитын жағдайларды қамтамасыз ететін білім беру ұйымдары;

2) орта білім беру ұйымы – мектепке дейінгі тәрбиелеу мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын, мамандандырылған жалпы білім беру және арнайы оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымы;

3) бракераж – органолептикалық көрсеткіштер бойынша тамақ өнімдерінің және дайын тағамдардың сапасын бағалау;

4) білім беру ұйымдары – занұды тұлғалар, сондай-ақ меншік нысанына және ұйымдық құқықтық нысанына қарамастан, бір немесе бірнеше білім беру бағдарламаларын іске асыратын және (немесе) білім алушылар мен тәрбиеленушілерді бағуды және оларға тәрбие беруді қамтамасыз ететін халықаралық мектеп мәртебесі бар занұды тұлғалардың филиалдары, жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын, занұды тұлға құрмаған дара кәсіпкерлер;

5) білім берудің оқу-сауықтыру ұйымы – балалар мен оқушы жастарды тәрбиелеу, оларға білім беру, сауықтыру, олардың демалысы жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын занұды тұлға;

6) дене шынықтыру – мәдениеттің құрамдас бөлігі, адамның дене бітімін және интеллектуалдық қабілеттерін дамыту, дене тәрбиесі мен дене бітімін дамыту арқылы оның қозғалыс белсенділігін жетілдіру және саламатты өмір салтын қалыптастыру, әлеуметтік бейімдеу мақсатында қоғам жасайтын және пайдаланатын рухани және материалдық құндылықтар жиынтығын білдіретін әлеуметтік қызмет саласы;

7) жазу қуралдары – жазу дәптерлері, жазуға және сурет салуға арналған қуралдар, оларға қаламдар, қарындаштар, фломастерлер, пенал, циркуль, маркерлер, көмір түйірлері, борлар, стерженьдер, грифельдер жатады;

8) жалпы білім беретін мектеп – бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын, сондай-ақ білім алушылар

мен тәрбиеленушілерге қосымша білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын оқу орны;

9) жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығының қалған балаларға арналған білім беру ұйымдары – жетім балаларға, ата-анасының қамқорлығының қалған балаларға тұратын орындар бере отырып, оларды тәрбиелеу, оларға білім беру үшін қолайлы жағдай жасалатын ұйым;

10) жеке медициналық кітапша – жұмысқа жіберілу туралы белгі қойылып, міндетті медициналық қарап-тексерудің нәтижелері енгізілетін дербес құжат;

11) жиынтық оқу жүктемесі – Үлгілік оқу жоспарының инвариантты және вариативті бөлігі сағаттарының жалпы саны;

12) интернат ұйымдары – тұратын орын беріле отырып, белгілі бір санаттағы адамдардың білім алу құқықтарына мемлекеттік кепілдіктерді қамтамасыз ететін білім беру ұйымдары;

13) кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталықтары (бұдан әрі – КТБО) – ата-анасын немесе басқа да занды өкілдерін анықтағанға дейін үш жастан он сегіз жасқа дейінгі қадағалаусыз және панасыз қалған балалар мен жасөспірімдерді, уақтылы орналастыру мүмкін болмаған жағдайда ата-анасының немесе оларды алмастыратын адамдардың қамқорлығының қалған балаларды, қорғаншылық және қамқоршылық органы балалардың өміріне немесе денсаулығына тікелей қатер төнген кезде ата-анасынан (олардың біреуінен) немесе қамқорлыққа алған басқа адамдардан алып қойған балаларды, арнаулы білім беру ұйымдарына жіберілетін балаларды, сондай-ақ әлеуметтік бейімсіздікке және әлеуметтік депривацияға әкеп соққан қатыгездікпен қарау салдарынан өмірлік қызын жағдайда жүрген балаларды қабылдауды және уақытша бағуды қамтамасыз ететін, білім беру органдарының қарамағындағы ұйымдар;

14) лицей – білім алушылардың бейімділігі мен қабілеттеріне сәйкес оларға кең ауқымда және терендете жаратылыстану-математикалық білім беруді қамтамасыз ететін негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын және қосымша білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын оқу орны;

15) мамандандырылған білім беру ұйымы – жалпыға міндетті мемлекеттік білім беру стандарттары негізінде әзірленген және ғылым, мәдениет, өнер, спорт, әскери іс негіздерін терең игеруге, олардың шығармашылық әлеуеттері мен дарын-қабілеттерін дамытуға бағытталған негізгі және жалпы орта білім берудің мамандандырылған жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын оқу орны, спорттық объектілер;

16) мектеп алды сыныптары (0) – жалпы білім беретін мектептерде бес, алты (жеті) жастағы балаларды тегін міндettі мектеп алды даярлау жүргізілетін сыныптар;

17) мектептен тыс қосымша білім беру ұйымы (бұдан әрі – мектептен тыс объектілер) – білім алушылар мен тәрбиеленушілердің жеке тұлғасын дамытуға, денсаулығын нығайтуға және өзін-өзі кәсіптік тұрғыдан айқындауға, шығармашылық еңбегіне, олардың жалпы мәдениетін қалыптастыруға, жеке тұлғаны қоғамдағы өмірге бейімдеуге, бос уақытын пайдалы өткізуі үйимдастыруға қажетті жағдайларды қамтамасыз етуге арналған оқу-тәрбие үйимдары;

18) оқу-әдістемелік кешен (бұдан әрі – ОӘК) – білім алушының оқу пәні (пәндер) бойынша білім мазмұнын меңгеруін қамтамасыз етуге бағытталған және оқулыққа ілеспе болатын жекелеген оқу және әдістемелік басылымдардың жиынтығы;

19) оқу жүктемесі – әрбір жас тобы үшін оқу сағаттарымен өлшенетін оқу-тәрбие процесіне қатысадың нормаланатын жиынтығы;

20) оқу сағаты – сабактың (жаттығудың) немесе дәрістердің сабак басталғаннан үзіліске дейінгі ұзақтығы;

21) оңтайлы микроклиматтық жағдай – білім алушылар мен тәрбиеленушілерге ұзақ және жүйелі әсер ету кезінде термореттегіш тетіктерінің көмегінсіз организмнің қалыпты жылу жағдайын сақтауды қамтамасыз ететін микроклиматтың сандық көрсеткіштерінің үйлесімдігі;

22) өндірістік бақылау – өндірілетін өнімнің, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің адам мен мекендеу ортасы үшін қауіпсіздігін және (немесе) зиянсыздығын қамтамасыз етуге бағытталған, дара кәсіпкер немесе занды тұлға орындайтын іс-шаралар, оның ішінде зертханалық зерттеулер мен сынақтар кешені;

23) рекреация – үзіліс кезінде және сабактан бос уақытта білім алушылар мен тәрбиеленушілердің демалуына және күшін қалпына келтіруге арналған үй-жай;

24) санитариялық-аулалық қондырғылар (бұдан әрі – САҚ) – орталықтандырылған көрізбен байланысы жоқ, объектінің аумағында орналасқан жер үсті бөлігі мен қазылған шұңқыры бар дәретхана;

25) санитариялық арнайы киім (бұдан әрі – арнайы киім) – шикізатты, қосымша материалдар мен дайын өнімді механикалық бөлшектермен, микроорганизмдермен ластанудан және басқа да ластанулардан қорғауға арналған персоналдың қорғаныш киімінің жиынтығы;

26) септик – шағын көлемдегі тұрмыстық сарқынды суды тазалауға арналған құрылыш;

27) спорт объектілері – қызметі балалар және жасөспірмдерді емдеу-сауықтыру, дene шынықтыру-сауықтыру, оқу-тәрбие жұмыстарын және мәдени бос уақытты ұйымдастырумен және жүзеге асырумен байланысты ұйымдар;

28) сыныптардың (топтардың) толықтырылуы – сыныптағы білім алушылардың нормаланған саны;

29) ұтымды тамақтану – тамақтанудың физиологиялық және жас ерекшелігі нормаларын ескере отырып, теңестірілген тамақтандыру;

30) халықтың жүріп-тұруы шектеулі топтары – өз бетімен жүріп-тұру, көрсетілетін қызметтер, ақпарат алу немесе кеңістікте бағдарлану кезінде қындық көріп жүрген, оның ішінде балаларға арналған арбаларды пайдаланатын адамдар, қарттар, мүгедектер;

31) халықаралық мектеп – дербес әзірленген интеграцияланған білім беру бағдарламаларын іске асыратын, Халықаралық Бакалавриат ұйымында авторизациялаудан немесе халықаралық институционалдық аккредиттеуден өткен оқу орны;

32) шағын жинақталған мектеп – білім алушылар контингенті az (5 баладан бастап), біріккен сынып-жындары бар және оқу сабактарын ұйымдастыру нысаны ерекше жалпы білім беру мектебі.

2-тарау. Объектінің салынатын жер участесін таңдауға, жобалауға, пайдалануға, реконструкциялауға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

5. Объектінің жер участесін таңдау, жобалау, реконструкциялау "Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылышы және құрылыш қызметі туралы" 2001 жылғы 16 шілдедегі Қазақстан Республикасы Занының 20-бабының 23-16) тармақшасына сәйкес сәулет, қала құрылышы және құрылыш істері бойынша уәкілетті орган бекітетін сәулет, қала құрылышы және құрылыш саласындағы мемлекеттік нормативтердің (бұдан әрі – сәулет, қала құрылышы және құрылыш саласындағы мемлекеттік нормативтер) талаптарымен айқындалады.

6. Жалпы білім беру ұйымдарының және білім алушылар мен тәрбиеленушілердың тұратын орындарын ұйымдастыратын объектілердің аумағында сәулет, қала құрылышы және құрылыш саласындағы мемлекеттік нормативтер талаптарына сәйкес барлық периметрі бойынша қоршау болуы тиіс. Қоршау зақымдалмаған болуы тиіс.

7. Объектілердің аумағында білім беру процесімен функционалдық байланысы жоқ ғимараттарды, құрылыштар мен құрылышжайлар орналастыруға жол берілмейді.

Ескерту. 7-тармақ жана редакцияда – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

8. Көп қабатты түрғын үйлерде, жеке үй иелігінде, ішіне-жапсарлас салынған үй-жайларда орналастырылатын мектептен тыс объектілерде жеке жер участесі болмауына жол беріледі.

9. Объектінің участесіне кіру жолдары, көлікпен өту жолдары, шаруашылық құрылыштарға, қоқыс жинағыштарға арналған алаңдарға, САҚ-қа апаратын жолдар асфальтпен, бетонмен немесе тазалауға қолжетімді басқа да қатты жабынмен жабылады.

10. Жалпы білім беретін үйлімдардағы үй-жайлардың (сыныптар, оқу кабинеттері) ауданы оқытуудың аралас нысандарында (фронтальды және топтық) бір білім алушыға шаққанда 2,5 шаршы метр (бұдан әрі – m^2) нормасы белгіленеді. Халықаралық мектептерді (сыныптар, оқу кабинеттері) жобалау кезінде үй-жайлар алаңының нормасы жобалауға арналған тапсырмамен немесе "Стандарттау туралы" және "Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылышы және құрылым қызметі туралы" Қазақстан Республикасының Зандaryнда белгіленген тәртіппен және халықаралық шарттарда, өңірлік стандарттарға немесе шет мемлекеттердің стандарттарына сәйкес белгіленеді. Технологияны және еңбекті зерделеу шеберханаларының, сондай-ақ бағыттар бойынша саралап оқытуға арналған мамандандырылған шеберханалардың ауданы бір білім алушыға шаққанда $3,75 m^2$.

11. Техникалық және кәсіптік білімнің (бұдан әрі – ТЖКБ), орта білімнен кейінгі (бұдан әрі – ОБКБ), жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі (бұдан әрі – ЖОО) оқу кабинеттері мен дәрісханалары үй-жайларының ауданы:

- 1) 12-15 орын үшін 1 білім алушыға $2,5 m^2$;
- 2) 16-25 орын үшін 1 білім алушыға $2,2 m^2$;
- 3) 26-49 орын үшін 1 білім алушыға $1,8 m^2$;
- 4) 50-75 орын үшін 1 білім алушыға $1,5 m^2$;
- 5) 76-100 орын үшін 1 білім алушыға $1,3 m^2$;
- 6) 100-150 орын үшін 1 білім алушыға $1,2 m^2$;
- 7) 150-350 орын үшін 1 білім алушыға $1,1 m^2$;
- 8) 350 және одан артық орын үшін 1 білім алушыға $1,0 m^2$ болып айқындалады.

Дәрісханалар, оқу кабинеттері, зертханалар жерусті қабаттарда орналасуы тиіс.

12. Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің саны объектінің жобалық сыйымдылығынан аспауы тиіс. Қашықтықтан оқыту нысаны бойынша білім алушылардың саны жалпы санға енгізілмейді.

13. Әрбір ауысымда 1 білім алушыға шаққандағы аудан нормалары және осы Санитариялық қағидалардың талаптары сақталған жағдайда оқудың екі ауысымдық режимін ұйымдастыруға жол беріледі.

14. Пайдалану режимі шумен қоса жүретін және білім алушылар мен тәрбиеленушілердің аландауын тудыруы мүмкін, педагогикалық, медициналық, әкімшілік персоналдың жұмысына кедергі келтіруі немесе оларды бұзуы мүмкін үй-жайлар (сорғы қондырғысы бар бойлерлер, өндірістік үй-жайлар, жөндеу шеберханалары, сорғы бөлімшесі бар салқындақтыш камералар, желдеткіш камералары, компрессорлық) жатын бөлмелермен, оку, медицина кабинеттерімен көршілес, олардың астына немесе үстіне орналастырылмайды.

Шу мен дірілді оқшаулау жөніндегі іс-шаралар орындалған жағдайда жатын бөлмелерін, оку және медициналық кабинеттерді, адамдар тұрақты болатын үй-жайларды, желдету жүйелерінің техникалық үй-жайларына тігінен және көлденеңінен жанасатын үй-жайларды орналастыруға жол беріледі.

15. Мектептен тыс объектілер үй-жайларының жиынтығы қосымша білім беру бағдарламаларының іске асырылуына, бір жолғы сыйымдылығына, білім беру технологиясына, инженерлік-техникалық жабдыққа, қажетті жиһазбен жарақтандырылуына қарай белгіленеді.

16. Спорт залының жылыту жүйесінің радиаторлары терезе астындағы қуыстарда орналастырылады және торлармен жабылады немесе еденнен биіктігі 2,4 метрде (бұдан әрі – м) орналастырылады. Терезелерде және жарықтандыру аспаптарында қоршау құрылғылары көзделуі тиіс.

17. Барлық үй-жайлардағы еденнің беті тегіс, саңылаусыз, ақаусыз және механикалық зақымданбаған болуы тиіс.

Оку үй-жайларындағы, кабинеттердегі және рекреациялардағы еденнің тақтай немесе паркет төсемі болуы тиіс. Едендерге ылғалды тәсілмен өндеуге және дезинфекциялауға жол беретін синтетикалық полимерлі материалдар, жылы линолеум төсеуге болады.

Спорт залының едені ағаштан болуы немесе арнайы төсемі болуы, еденнің беті тегіс, саңылаусыз және ақаусыз болуы тиіс.

Еңбекке баулу шеберханаларындағы еден механикалық әсерге төзімді, химия кабинеттері мен зертханаларында – химиялық реагенттерге төзімді материалдан жасалады.

18. Объектілер жеке тұрған ғимаратта немесе бірнеше жекелеген ғимараттарда пайдаланылады.

Объектілерді бейімделген ғимараттарда, ішіне-жапсарлас салынған үй-жайларда пайдалануға жол беріледі. Жалпы білім беру үйымдарын бейімделген ғимаратта пайдаланған кезде оку үй-жайларының және кабинеттердің есептік сыйымдылығы 1 білім алушыға шаққанда $2,5\text{m}^2$ аудан нормасы ескеріле отырып айқындалады.

19. Объектілерді тұрғын үй ғимараттарында, ішіне-жапсарлас салынған үй-жайларда орналастыру сәulet, қала құрылышы және құрылыш саласындағы мемлекеттік нормативтермен айқындалады.

20. Көп пәтерлі тұрғын үйдің бірінші қабатында пайдаланылатын объективдердің тұрғын үйдің кіреберісімен қосылмаған бөлек есігі болуы тиіс.

21. Білім алушылар мен тәрбиленушілер болатын, медициналық мақсаттағы үй-жайларды ғимараттардың жертөле және цокольдық қабаттарда пайдалануға жол берілмейді.

22. Барлық үй-жайлар функционалдық мақсатына сәйкес пайдаланылуы тиіс.

23. Авариялық ғимараттарда және үй-жайларда орналасқан объективдерді пайдалануға жол берілмейді.

24. Объектілерде мектепке дейінгі үйымдар, компьютерлік сыныптар, мамандандырылған медициналық және стоматологиялық кабинеттер, шаштараздар, кір жуатын орындар, бассейндер, оку-өндірістік шеберханалары, тамақтану объективері болған жағдайда Ереженің 16-тармағының 132-1) тармақшасына сәйкес бекітілетін санитариялық қағидалардың, гигиеналық нормативтердің (бұдан әрі – нормалау құжаттары) талаптары қолданылады.

25. Объектілерді реконструкциялау кезінде осы Санитариялық қағидалардың 6-24-тармағы аралығындағы талаптардың сақталуы көзделеді.

З-тaraу. Сумен жабдықтауға, су бұруға, жылумен жабдықтауға, жарықтандыруға, желдетуге, ауаны баптауға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

26. Объектілерде орталықтандырылған шаруашылық-ауыз сумен, ыстық сумен жабдықтау, су бұру көзделеді және олар жарамды жағдайда болуы тиіс.

27. Объектілер нормалау құжаттарының белгіленген талаптарына сәйкес қауіпсіз және сапалы ауыз сумен қамтамасыз етіледі.

28. Объектілерде ауыз су режимі үйымдастырылады. Ауыз су, оның ішінде сыйымдылықтарға (графиндер, шәйнектер, бөшкелер және басқалар) өлшеп-құйылған немесе шөлмектердегі ауыз су сапасы мен қауіпсіздік көрсеткіштері бойынша нормалау құжаттарының талаптарына сәйкес келеді.

Суға арналған кулерлер (диспенсерлер) өндірушінің нұсқаулығына сәйкес тұрақты түрде тазартылады. Су ішүү үшін таза ыдыс (шыны, фаянс ыдыс, бір рет қолданылатын стақандар) пайдаланылады.

Жеке шөлмек сыйымдылықты пайдалануға рұқсат етіледі. Қайнаған ауыз су 3 сағаттан аспай сақталған жағдайда оны пайдалануға жол беріледі.

29. Стационарлық ауыз су бұрқақтарының конструктивтік шешімдері судың тік ағынының айналасында биіктігі кемінде он сантиметр болатын шектеу сақинасының болуын көздейді.

30. Ауыз су режимін ұйымдастыру үшін объекті басшысының бұйрығымен жауапты адам тағайындалады. Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің объектілерде болатын барлық уақыты ішінде олардың ауыз суға еркін қолжетімдігі қамтамасыз етіледі.

31. Орталықтандырылған сумен жабдықтау жүйесі болмаған жағдайда ішкі су құбыры және су бұру құрылғысымен жергілікті ауыз сұы мақсатындағы көздерден алынатын су пайдаланылады.

32. Шаруашылық-ауыз су мұқтаждығы үшін әкелінетін ауыз-суды пайдалануға жол беріледі, оны жеткізу мамандандырылған автокөлікпен, ауыз сумен жанасуға рұқсат етілген материалдардан жасалған, уақтылы тазартылатын, жуылратын және дезинфекцияланатын таңбаланған арнайы сыйымдылықтарда жүргізіледі.

33. Әкелінетін сумен жұмыс істейтін объектілерде ауыз су қорын сақтауға арналған сыйымдылықтар орнатылған жеке үй-жай көзделеді. Сыйымдылықтар таңбаланады ("ауыз су"), олар апта сайын (және қажеттілігіне қарай) жуу және дезинфекциялау құралдары қолданыла отырып, тазартылады және дезинфекцияланады. Ауыз суға арналған сыйымдылықтарды өзге де мақсаттарда пайдалануға жол берілмейді.

34. Орталықтандырылған ыстық сумен жабдықтау жүйесі болмаған кезде су жылдықштар орнатылады. Ыстық және салқын су барлық ванналарға, себезгілерге, кір жуатын орындарға, қолжуғыштарға, оның ішінде санитариялық тораптарға, түстену залдарына, тұратын орындарға, медициналық мақсаттағы үй-жайларға, сондай-ақ ас блогындағы араластырғыштар орнатылған технологиялық жабдыққа жүргізіледі.

Сумен жылдыту жүйесіндегі ыстық суды технологиялық және шаруашылық-тұрмыстық мақсаттар үшін пайдалануға жол берілмейді.

Ескерту. 34-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған қунінен кейін құнтізбелік алпыс құн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

35. Сурет салуға және жабыстыруға, өсімдіктермен жұмыс істеуге арналған үй-жайлар, шеберханалар, медициналық блок үй-жайлары, ас блогының өндірістік үй-жайлары ыстық және сұық су өткізілген раквиналармен, қол жууга және кептіруге арналған құралдармен жабдықталады.

36. Объектілерді көріз жүргізілмеген және ішінара көріз жүргізілген орындарда орналастырған кезде жергілікті су бұру құрылғысы көзделеді. Сарқынды суларды, оның ішінде САҚ-тың сарқынды сүйн қабылдауды объекті аумағының шаруашылық аймағында орналасқан, гидравликалық бекітпесі бар қақпақтармен (сифондар) жарақталған жалпы немесе бөлек жерасты су өткізбейтін сыйымдылықтарға (шұңқырға, септикке) жүзеге асырады, оларды тазалау уақтылы жүргізіледі.

Сарқынды суды ашық су айдындарына және іргелес аумаққа, сондай-ақ су сінірғаш құдықтар құрылғысына ағызуға жол берілмейді.

37. Өндірістік, қойма үй-жайларындағы, тұрмыстық үй-жайлардағы су бұруға арналған көріз бағандары сыланған қораптарға салынады.

38. Көріз жүргізілмеген жерлерде жылы санитариялық тораптар (75 адамға 1) және су құйылатын қолжуғыштар (30 адамға 1) орнатылады.

Жылы санитариялық тораптардың жерусті үй-жайлары және су өткізбейтін материалдан жасалған қазылған шұңқыры болады. Жылы санитариялық тораптарды жинау күн сайын дезинфекциялау құралдарын пайдалана отырып жүргізіледі. Қазылған шұңқыр уақтылы тазаланады.

Жобаланатын, салынып жатқан және реконструкцияланатын білім беру объектілерінде көріз жүргізілмеген және ішінара көріз жүргізілген жерлерде санитариялық тораптар, оның ішінде жылы санитариялық тораптар объектілердің ғимараттарында орналастырылады.

Ескерту. 38-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

39. Объектілердің ғимараттары орталық жылыту жүйелерімен жабдықталады. Орталықтандырылған жылумен жабдықтау көзі болмаған жағдайда сұйық, қатты және газ түріндегі отынмен жұмыс істейтін автономды қазандық көзделеді.

40. Селолық елді мекендердегі шағын жинақталған мектептердің бір қабатты ғимараттарында пешпен жылыту құрылғысына жол беріледі. Пешті жағу жеке есігі бар оқшауланған үй-жайда жүргізіледі.

41. Жылыту кезеңінде ауаның температурасы нормалау құжаттарына сәйкес айқындалады.

42. Үй-жайларды табиғи және жасанды жарықтандыруды сәulet, қала құрылышы және құрылыш саласындағы мемлекеттік нормативтерге сәйкес жобалау керек. Жасанды жарықтандыру үшін жарық диодты, люминесцентті және энергия үнемдеуші шамдарды пайдаланады. Ортақ жасанды жарықтандыру барлық үй-жайларда көзделеді.

43. Объектінің аумағында сыртқы жасанды жарықтандыру болады.

44. Оқу үй-жайларындағы, ойын және жатын бөлмелеріндегі жарық түсетін ойықтарды реттелетін күннен корғайтын құрылғылармен жабдықтайды.

45. Оқу-өндірістік шеберханаларда, спорт залдарында екі жақ бүйірден табиғи жарықтандыруға және аралас (үстіңгі және бүйір жақтан) жарықтандыруға жол беріледі. Оқу үй-жайларында терезенің эйнектерін бояуга жол берілмейді.

Терезелердің эйнектелуі бүтін шыны төсемінен орындалады.

46. Жасанды жарықтандыру кезінде бір үй-жайда бір үлгідегі шамдар қолданылады. Жарықтандыру кезінде шағылышқан және шашыраңқы жарықты шамдарды пайдаланады, оларды плафондармен қамтамасыз етеді.

47. Білім беру объектілерін жасанды жарықтандыру көрсеткіштері нормалау күжаттарына сәйкес айқындалады.

48. Көру қабілеті бұзылған білім алушылар мен тәрбиленушілерге арналған объектілердегі оқу үй-жайларын (сыныптарды, кабинеттерді, зертханаларды, шеберханаларды), сондай-ақ оқу залдарын жасанды жарықтандырудың құрамдастырылған жүйесінен жабдықтайды. Көру патологиясының түріне байланысты жалпы және жергілікті жарықтандырудың жиынтық жарықтандыру деңгейі мынаны құрайды:

1) жоғары дәрежелі күрделі алыстан көрмейтіндер және жоғары дәрежедегі жақыннан көрмейтіндерге – 1000 люкс (бұдан әрі – лк);

2) торлы қабық пен көру нервісі зақымдалғандарға (көздің қарығуы болмайтын) – 1000 – 1500 лк;

3) жарықтан қорқу ауруынан зардап шегетіндерге – 500 лк-тен артық емес;

4) жасанды жарықтандыру деңгейі жалпы жарықтандыру жүйесінен 400 лк-тен аспауы тиіс;

5) әр жұмыс орнын кемінде 400 лк жергілікті жарықтандыру шамдарымен жабдықтайды.

Шамдар үстелдің бетіне нығыз бекітілуі және олардың еңкею бұрышы мен жарық көзінің биіктігін өзгертуге мүмкіндік беретін иілімді кронштейні болады.

49. Істен шықкан шамдар ауыстырылады. Жарамсыз, құрамында сынап бар шамдар білім алушылар мен тәрбиленушілердің қолы жетпейтін жеке үй-жайда сақталады. Пайдаланылған құрамында сынап бар шамдарды қоқыс жинағыштарға

тастауға жол берілмейді. Пайдаланылған құрамында сынап бар шамдарды сақтау және көдеге жаратуға жіберу объекті басшысының бүйрығымен жауапты адамға жүктеледі.

50. Объектілердің ғимараттары желдету және ауа баптау жүйелерімен жабдықталады. Ас блогында механикалық түрде іске қосылатын желдету жүйесі көзделеді. Жылу және ылғал бөлу көздері болып табылатын жабдықтың үстінде сыртқа тарту шатырлары орнатылады.

51. Желдету және ауа баптау жүйелерін пайдалану кезінде нормалау құжаттарының талаптары сақталады.

52. Оқу үй-жайларын үзілістер кезінде, рекреациялық үй-жайларды сабақ уақытында желдетеді. Сабақ басталғанға дейін және олар аяқталғаннан кейін оқу үй-жайларында өтпелі желдету жүзеге асырылады. Өтпелі немесе бұрыштан желдетуді білім алушылар мен тәрбиеленушілер болмаған кезде жүргізеді. Өтпелі желдетуді дәретхана үй-жайлары арқылы жүргізбейді.

53. Станоктарда және тетіктерде жұмыс істеу жылу мен шаңның көп мөлшерінің бөлінуімен байланысты болатын шеберханалар сору-сыртқа тарту желдеткішімен және жергілікті шанұстағыштармен және сыртқа тарту құралдарымен жабдықтайды.

54. Объектілерде нормалау құжаттарына сәйкес үй-жайлардың онтайлы микроклиматтық жағдайлары (температура, ауа қозғалысының жылдамдығы және ауаның салыстырмалы ылғалдылығы) қамтамасыз етіледі.

55. Ауаның температурасын бақылау үшін білім беру ұйымдарының ойын, оқу және жатын үй-жайларында, балаларды тәрбиелеу және олардың тұратын орындарында, сондай-ақ медициналық пункт үй-жайларында термометрлер орнатылады.

4-тaraу. Объектілердің үй-жайларын жөндеуге және күтіп-ұстауға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

56. Жыл сайын объектіде ағымдағы жөндеу жүргізіледі.

57. Объектілер жұмыс істеп тұрған кезде авариялық жағдайларды жою жұмыстарын қоспағанда, күрделі және ағымдағы жөндеу жұмыстарының түрлерін жүргізуге жол берілмейді.

58. Үй-жайларды әрлеу үшін олардың сапасы мен қауіпсіздігін растайтын құжаттары бар құрылыш материалдары пайдаланылады.

59. Вестибюльдерде, холлдарда, рекреацияларда, акті және мәжіліс залдарында, әкімшілік үй-жайларында конструкциясы әртүрлі аспалы төбелерді қолдануға жол беріледі.

60. Барлық үй жайлардың төбелері мен қабырғалары тегіс, саңылаусыз, жарықшағы жоқ, бұлінбеген, грибоктармен зақымдану белгілерінсіз болуы тиіс.

61. Қалыпты режимде пайдаланылатын үй-жайлардағы қабырғалардың, еденнің, жабдықтың беті ылғалды тәсілмен жинауға жол беретіндегі тегіс, күнгірт болады.

Ылғалды режиммен жұмыс істейтін үй-жайлардың (медициналық мақсаттағы, ас блогы, санитариялық тораптар, кір жуу, жуыну орындары) қабырғаларын жуу және дезинфекциялау құралдарын қолдана отырып, ылғалды тәсілмен жинауға жол беретін тақтаймен немесе ылғалға төзімді басқа материалдармен, кемінде 1,5 м биіктікке, себезгі бөлмелерінде кемінде 1,8 м биіктікке қаптайды.

62. Терезе әйнектері, электр шамдардың плафондары және сыртқа тартып желдету жүйесінің жалюзді торлары таза ұсталады. Білім алушылар мен тәрбиеленушілерді жарықтандыру арматурасын тазалауға және терезелерді жууга тартуға жол берілмейді.

63. Желдету үшін ашылатын терезелерге, форточкаларға, фрамугаларға москит торлары орнатылады.

64. Объектілердің аумағы, ашық ауадағы дene шынықтыру және спорт аландары таза ұсталады, бөгде заттардан бос болуы тиіс.

65. Барлық үй-жайлар таза ұсталады. Ас блогын және дәретханаларды күн сайын дезинфекциялау құралдарын пайдалана отырып жинайды. Дәретханаларда еден, есік тұтқалары, кранның құлақтары, раковиналар және унитаздар күн сайын дезинфекциялауға жатады.

Үй жайларды ылғалды жинауды ұйымның техникалық персоналы жүргізеді. Білім алушылар мен тәрбиеленушілерді санитариялық тораптарды жинауға тартуға жол берілмейді.

66. Жинау жүргізу үшін нормалау құжаттарына сәйкес қолдануға рұқсат етілген жуу, дезинфекциялау құралдары пайдаланылады.

Дезинфекциялау ерітінділерін өндірушінің нұсқаулығына сәйкес ерітіндінің дайындалған күнін көрсете отырып, таңбаланған сыйымдылықтарда дайындайды. Дезинфекциялау және жуу құралдары және олардың жұмысшы ерітінділері білім алушылар мен тәрбиешілердің қолы жетпейтін орындарда сақталады.

67. Жинау мүкәммалы (легендер, шелектер, щеткалар, шүберектер) таңбаланады және олар жекелеген үй-жайларға (санитариялық торап, медициналық пункт, ас блогының өндірістік үй-жайлары, тамақ ішетін залдар, рекреациялар, оқу кабинеттері, жатын бөлмелер, өндірістік шеберханалар) бекітіледі және арнайы бөлінген орындарда сақталады.

Барлық үйымдардың санитариялық тораптары үшін жинау мүкәммалының белгілік таңбасы болады.

68. Объектілерде дератизациялау және дезинсекциялау бойынша іс-шаралар жүргізіледі. Жәндіктердің, кенелердің және басқа да буынаяқтылар мен кеміргіштердің болуына жол берілмейді.

69. Тығыз жабылатын қақпақтармен жабдықталған қоқыс жинағыштар шаруашылық аймақтағы үш жағынан қоршалған тазалау және дезинфекциялау үшін қолжетімді, су өткізбейтін төсемі бар аланға орнатылады. Қоқыс жинағыштар (контейнерлер) тазаланады, жуылады және дезинфекцияланады.

Көп пәтерлі тұрғын үйдің бірінші қабатында, ішіне-жапсарлас салынған үй-жайларда орналасқан объектілердің қоқысын жинау үшін тұрғын үйдің ортақ қоқыс жинағыштары немесе контейнерлері пайдаланылады.

5-тaraу. Оқыту және өндірістік практика жағдайларына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

70. Жалпы білім беретін және арнайы білім беру үйымдары топтарының (сыныптарының) толтырылуы осы Санитариялық қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес қабылданады.

Ескерту. 70-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы реесми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

71. Жалпы білім беру үйымдарында сабактың ұзақтығы 45 минуттан аспауды тиіс. Бірінші сыныптарда оқу жүктемесін бірте-бірте арттыра отырып, оқу сабактарының "сатылы" режимін қолданады. Қыркүйекте үш сабак 35 минуттан, қазаннан бастап 45 минуттан жоспарланады. Сабактарда дене шынықтыру минуттарын және көзге арналған жаттығулар өткізіледі.

Бірінші сынып оқушылары үшін бір жыл ішінде қосымша бір апталық демалыстар болуы тиіс.

72. Жалпы білім беру үйымдарындағы апталық оқу жүктемесі осы Санитариялық қағидаларға 3-қосымшада көрсетілген нормалардан аспауды тиіс.

Кестедегі сабактар саны ата-аналар комитетімен келісіледі.

73. Бастауыш мектепте қосарланған сабактарды өткізуге жол берілмейді.

Сабак кестесін жасаған кезде бір күн және бір аптаның ішіндегі оқушының ақыл-ой еңбегіне қабілеттілік серпіні ескеріледі және осы Санитариялық қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес қындығы бойынша пәндерді саралау кестесі пайдаланылады.

74. Мектептің сабак кестесі міндетті және факультативтік сабактар үшін жеке жасалады. Факультативтік сабактар міндетті сабактардың саны барынша аз күндері жоспарланады.

Күн сайынғы оқу жиынының салмағы:

- 1-3-сыныптардың білім алушылары үшін – 1,5-2,0 килограмм (бұдан әрі – кг);
4-5-сыныптардың білім алушылары үшін – 2,0-2,5 кг;
6-7-сыныптардың білім алушылары үшін – 3,0-3,5 кг;
8-11(12)-сыныптардың білім алушылары үшін – 4,0-4,5 кг - нан аспауы тиіс.

Сабак кестесі оқу портфельінің немесе аспалы сөмкенің (рюкзактың) салмағынсыз күн сайынғы оқу жиынының (оқулықтар, ОӘК және жазу құралдары) гигиеналық нормативтерін ескере отырып құрылады.

75. Жалпы білім беру үйымдарының барлық түрінде оқушылар үшін сабактар арасындағы үзілістің ұзақтығы кемінде 5 минут, үлкен үзіліс (2-ші немесе 3-ші сабактан кейін) 30 минутты құрайды. Бір үлкен үзілістің орнына екінші және төртінші сабактан кейін әрқайсысы 15 минуттан екі үзіліс жасауға жол беріледі.

Үзілістерді таза ауаны барынша көп пайдаланып, қозғалыс ойындарымен өткізеді.

Аудиосымдар арасында ылғалды жинау және желдету үшін ұзақтығы кемінде 40 минут үзіліс көзделеді.

76. Мектеп алды сыныптардағы сабактардың барынша рұқсат етілген саны – ұзақтығы 25-30 минуттан төрт сабактан аспайды. Сабактар арасындағы үзілістер кемінде 10 минут болуы тиіс.

77. ТЖКБ, орта білімнен кейінгі және жоғарғы білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру үйымдарының білім алушыларының оқу жүктемесі Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандығы № 604 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17669 болып тіркелген) бекітілген Білім берудің барлық деңгейінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары белгіленеді.

78. Жазғы демалыс кезінде жалпы білім беру үйымдары жанында дene шынықтыру-сауықтыру, оқу-тәрбие қызметін және білім алушылар мен тәрбиеленушілердің мәдени бос уақытын өткізууді жүзеге асыратын мектеп жанындағы лагерьлерді (алаңдарды) үйымдастыруға жол беріледі. Мектеп жанындағы лагерьлер жұмыс істеген уақытта тамақтандыруды және күндізгі үйқыны үйымдастыруға жол беріледі. Тамақтандыруды үйымдастыру кезінде осы Санитариялық қағидалардың талаптары ескеріледі. Күндізгі үйқыны үйымдастыру кезінде жатын үй-жайы бөлінеді, жеке кереуеттер (жазылатын кереуеттер) орнатылады, жеке төсек-орын жабдықтары (жайма, жастықтың тысы, көрпенің тысы) және кемінде екі орамал (аяқта және қолға арналған) көзделеді.

79. Өндірістік практика оқу-тәрбие процесінің кестесіне сәйкес жүргізіледі. Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің технологиялық жабдықты жөндеуіне жол берілмейді.

80. Ойын және спорт алаңдарының жабдықтарын қоса алғанда, жиһаз бен жабдық білім алушылар мен тәрбиеленушілердің бойына және жасына сәйкес келеді. Спорт, ойын жабдығы жарамды күйде ұсталады.

81. Оқу жиһазын іріктең алуды білім алушылардың бойына сәйкес жүргізеді. Оқу жиһазының өлшемдері осы Санитариялық қағидаларға 5-қосымшада көрсетілген.

82. Объектілерде оқу кабинеттері, зертханалар жұмыс үстелдерімен, арқалығы бар орындықтармен жабдықталады.

Мынадай білім алушылар мен тәрбиеленушілер:

есту, көру қабілеті бұзылған білім алушылар мен тәрбиеленушілер тақтаға жақын, алдыңғы қатардағы үстелдерге;

жіңі суық тиіп ауыратын білім алушылар мен тәрбиеленушілер сыртқы қабырғадан алыс отырғызылады.

83. Оқу үй-жайларындағы жиһаз сол жақ бүйірден табиғи жарықтандыру қамтамасыз етіле отырып, орнатылады. Негізгі жарық ағынының білім алушылар мен тәрбиеленушілердің алдынан және арт жағынан түсуіне жол берілмейді.

84. Физикалық және химиялық реагенттерді пайдалана отырып, зертханалық жұмыстарды жүргізу үшін физика мен химия кабинетіндегі демонстрациялық және оқу зертханалық үстелдерге электр энергиясын жүргізу, химия кабинетінде (орталықтандырылған сумен жабдықтау болғанда) су және көріз жүргізу көзделеді.

Химия кабинетінде сыртқа тарту шкафы жабдықталады.

85. Тәжірибелер жүргізу үшін пайдаланылатын химиялық реагенттер, қышқылдар мен сілтілер таңбаланады, жауапты адамның бақылауымен арнайы бөлінген сейфте сақталады.

86. Оқу шеберханаларында мамандандырылған верстактарда және үстелдерде жұмыс істеу кезінде өздерінің мақсатына сәйкес арқалығы жоқ көтеріліп-бұрылатын отырғыштар қолданылады.

87. Шеберханалар шуы аз жабдықпен жарақталады, шу мен діріл деңгейлері нормалау құжаттарының талаптарына сәйкес келеді.

88. Спорт залдарының жанындағы киім шешетін орындар киімге арналған шкафтармен немесе ілгіштермен және орындықтармен жабдықталады.

89. Спорттық төсөніштер мен снарядтардың жабыны (қаптамасы) ылғалды тәсілмен өндөуге және дезинфекциялауға жол беретіндей бүтін болады.

90. Секіруге арналған шұнқырларды үгінділер қосылған таза құммен (тас, бұтақтар, жапырақтары жок) толтырады, секіру алдында іші қопсытылады және тегістеледі. Шұнқырлардың ағаш ернеулері жердің бетімен бір деңгейде болуы тиіс, олар брезентпен немесе резенкемен қапталады.

Жүгіру жолдарының бетінің қатты, жақсы құрғатылатын жабыны болуы, нығыз, шаңданбайтын, атмосфералық жауын-шашынға төзімді жоғарғы қабаты болуы тиіс.

91. Орталықтандырылған сумен жабдықтау жүйесі болмаған жағдайда су құятын қолжуғыштарды орнатуға жол беріледі.

92. Объектілердің санитариялық тораптарында унитаздар, қол жуатын раквиналар, қолды жууға және кептіруге арналған құралдар, қоқыс жинауға арналған қоқыссалғыштар орнатылады. Білім алушылар мен тәрбиленушілерге арналған унитаздар жабық кабиналарда орналастырылады, білім беру объектілерінің мектеп алды сыныптары үшін балаларға арналған унитаздар орнатылады.

Объектілердің оқу және тұрғын корпустарындағы санитариялық аспаптарға қажеттілік осы Санитариялық қағидаларларға 6-қосымшаға сәйкес көзделеді.

Халықтың жүріп-тұруы шектеулі топтар үшін санитариялық құралдардың орнатылуы және оларға қажеттілік сәulet, қала құрылышы және құрылыш саласындағы мемлекеттік нормативтердің талаптарына сәйкес нормаланады.

93. Білім алушылар мен тәрбиленушілер үшін сатып алынған өнімдердің (ойыншықтар, аяқ киім, киім, ыдыс, жеке гигиена құралдары, мектеп және жазу құралдары, төсек-орын жабдықтары, парфюмерлік-косметикалық өнім, жиһаз) оның сапасы мен қауіпсіздігін растайтын құжаттары болуы тиіс.

6-тарау. Объектілерде тұру жағдайларына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

94. Білім алушылар мен тәрбиленушілердің тұруына арналған объективінің бөлек тұрған ғимараттарға, ішіне-жапсарлас салынған ғимараттарға, сондай-ақ оқу корпустарымен көрші ғимараттарға орналастыруға жол беріледі.

Жатын үй-жайлардағы ауданы 1 орынға кемінде 4 m^2 , полиемиелит және енжар параличтен зардап шеккен балаларға арналған мектеп-интернаттарда $4,5\text{ m}^2$ көзделеді.

ТжКБ, ОБКБ және ЖОО білім алушыларына арналған жатақханаларда 1 адамға кемінде 6 m^2 аудан көзделеді.

95. Үй-жайлар олардың функционалдық мақсаттарына сәйкес жиһазбен жабдықталады.

Төсек-орын жабдықтары, жаңа және ескі киімдер мен аяқ киімдер, қатты мүкәммал қорларын сақтау үшін қойма үй-жайлары көзделеді.

96. Білім алушылар мен тәрбиеленушілерді тәулік бойы болатын объектілерде шомылдыру төсек-орын жабдықтарын, іш киім мен орамалдарды бір уақытта ауыстыра отырып, кесте бойынша жеті күнде бір ретten сиретпей жүзеге асырылады.

97. Төсек-орын жабдықтарын, орамалдарды ауыстыру ластануына қарай, бірақ аптасына бір ретten сиретпей жүргізіледі. Лас киім-кешек кір жуатын орынға қаптармен (клеенкалы және мата) жеткізіледі. Матадан тігілген қаптар жууга тапсырылады, клеенкалы қаптар қолдануға рұқсат етілген жуу құралдарымен өндөледі. Таза киім-кешек жуылған қаптарда жеткізіледі. Төсек-орын жабдықтары жылына кемінде бір рет камералы дезинфекциялауға жатады.

98. Бір жатын орынға кемінде үш төсек-орын жабдығының болуы көзделеді. Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің тұратын орны үйымдастырылған объектілерде төсек-орын керек-жарақтары мен төсек-орын жабдықтары таңбаланады, жеке гигиенаға арналған заттар (тіс щеткалары, тарақтар, жөкелер) әр балаға жеке бөлінеді. Жеке тіс щеткалары, жөкелер жуынатын бөлмелердегі ашық ұяшықтарда сақталады.

99. Кір жуу объектінің кір жуатын орнында жүзеге асырылады, таза және лас киім-кешектің қарама-қарсы ағыны болмайды. Кір жуатын орын болмаған жағдайда кір жуу басқа кір жуатын орындарда бір орталықтан жүргізіледі.

Инфекциялық аурумен ауырған адамның киім-кешегі жуу алдында таңбаланған ванналарда дезинфекциялауға жатады.

100. ТЖКО, ОБКБ және ЖОО білім алушыларына арналған студенттік жатақханаларда 4-6 адамға 1 себезгі, 1 қол жуатын раквина және 1 унитаз орнатылады. Эйелдердің жеке гигиенасы кабинасы 50 адамға шаққанда 1 кабина есебінен көзделеді және унитазben, бидемен, себезгімен және қол жуатын раквинамен жабдықталады.

7-тaraу. Объектілердегі тамақтану жағдайларына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

101. Объектілердің ас блогтарына осы Санитариялық қағидалардың талаптарына қайшы келмейтін бөлігінде қоғамдық тамақтану объектілеріне қойылатын нормалау құжаттарының талаптары қолданылады.

102. Тамақ ішу арасындағы интервал 3,5 – 4 сағаттан аспауы тиіс.

103. Тәрбиелеу және білім беру объектілерінде білім алушылар мен тәрбиеленушілерді тамақтандыру нормалары ("брутто" массасында) "Әлеуметтік көмек көрсетілетін азаматтарға әлеуметтік көмектің мөлшерін, көздерін, түрлерін және оны беру қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 12 наурыздағы № 320 қаулысымен регламенттелген.

104. Объектіде перспективалық маусымдық (жаз-күз, қыс-көктем) екі апталық ұтымды, үйлестірілген мәзір жасалады. Мәзірді әзірлеу кезінде білім алушылар мен тәрбиеленушілердің болу ұзақтығы, жас санаты ескеріледі, витаминдік-минералдық кешенмен байытылған тамақ өнімдері көзделеді.

105. Жалпы білім беретін ұйымдардың бірінші ауысымының білім алушылары үшін бір-екі рет тамақтану – екінші таңғы ас немесе екінші таңғы ас пен түскі ас, екінші ауысымының білім алушылары үшін – бесін ас, ұзартылған құн топтары үшін – екінші таңғы ас, түскі ас және бесін ас көзделеді. Балалар тәулік бойы болатын кезде кемінде бес рет тамақтану көзделеді.

106. Жасқа байланысты граммен тағам порцияларының массасы осы Санитариялық қағидаларға 7-қосымшада көрсетілген.

107. Осы Санитариялық қағидаларға 8-қосымшага сәйкес тамақ өнімдерін ауыстыруға жол беріледі.

108. Мәзірде бірдей тағамдарды немесе аспаздық өнімдерді бір құнде және келесі екі-үш құнтізбелік құнде қайталауға жол берілмейді.

109. Құн сайын тамақтану рационына ет, сүт, сары май және өсімдік майы, қара бидай және (немесе) бидай наны, көкөністер және қант енгізіледі. Балық, жұмыртқа, ірімшік, сұзбе, құс еті екі-жеті құнтізбелік құнде бір рет енгізіледі.

110. Таңғы ас тағамнан (бірінші немесе екінші) және сусыннан (компот, кисель, шай және шырындар) тұрады. Жұмыртқаны, шырындарды, жемістерді, сары маймен немесе ірімшікпен бутербродтарды таңғы асқа енгізуге немесе жеке қабылдауға жол беріледі.

Түскі асқа салат, бірінші, екінші тағам (негізгі тағам еттен, балықтан немесе гарнири бар құс еті) және үшінші (компот, кисель, шай және шырындар) кіреді. Пісірілген және жас көкөністерден оңай жасалатын салаттар дайындалады.

Бесін аста мәзірге тоқашпен және кремі жоқ кондитерлік өнімдермен бірге сусын (сүт, қышқыл сүт өнімдері, кисель, шырындар) енгізіледі.

Кешкі ас көкөніс (сұзбе) тағамынан немесе ботқадан, негізгі екінші тағамнан (ет, балық немесе гарнири бар құс еті), сусыннан (шай, шырын, кисель) тұрады.

Қосымша екінші кешкі ас ретінде жемістер немесе қышқыл сүт өнімдері, тоқаш немесе кремі жоқ кондитерлік өнімдер енгізіледі.

111. Құн сайын тамақ ішетін залда объектінің басшысы бекіткен мәзір ілінеді, онда тағамдардың атауы, әр дайын тағамның шығымы көрсетіледі. Мәзірде көрсетілген тағамдар мен аспаздық өнімдердің атаулары пайдаланылған рецептуралар жинақтарында көрсетілген атауларға сәйкес келуі тиіс.

112. Тамақ өнімдерін және азық-түлік шикізатын қабылдау осы Санитариялық қағидаларға 9-қосымшаның 1-нысанына сәйкес деректер тез

бұзылатын тамақ өнімдері мен жартылай фабрикаттардың бракераж журналына енгізіле отырып, олардың сапасы мен қауіпсіздігін растайтын құжаттар бар болған жағдайда жүзеге асырылады.

Тамақ өнімінің сапасы мен қауіпсіздігін растайтын құжаттар қоғамдық тамақтану үйымында сақталады.

113. Білім алушылар мен тәрбиеленушілерді тамақтандыруда көрсетілген тамақ өнімінің сапасы мен қауіпсіздігін растайтын зертханалық-аспаптық зерттеулер нәтижелері болған кезде, ауыл шаруашылығы мақсатындағы үйымдарда, білім беру үйымдарының оқу-тәжірибелік және бақша участекерінде, жылыжайларында өсірілген өсімдіктен алынған азық-тулік шикізатын пайдалануға жол беріледі.

114. Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің ас блогының өндірістік үй-жайларында болуына және оларды тағам дайындаумен, көкөністерді тазалаумен, дайын тағамды таратумен, нан тураумен, ыдыс жуумен, өндірістік үй-жайларды жинаумен байланысты жұмыстарға тартуға жол берілмейді.

115. Сусындарды құю тікелей тұтынушының ыдысына (стақандарға, бокалдарға) жүзеге асырылады, тарату алдында ортақ ыдысқа құюға жол берілмейді.

116. С витаминімен витаминдеуді балалар тәулік бойы болатын үйымдарда осы Санитариялық қағидаларға 9-қосымшаның 2-нысанына сәйкес деректерді С-витаминдеу журналына енгізе отырып, С витаминінің тәуліктік нормасы есебінен мектеп жасындағы балалар үшін – 70 миллиграмм мөлшерінде жүргізеді.

117. Тамақ өнімдерінің жарамдылық мерзімдері және оларды сақтау шарттары өндіруші (дайындаушы) белгілеген жарамдылық мерзімдеріне сәйкес келеді.

118. Тез бұзылатын тамақ өнімдерін сақтау температурасы төмен тоңазыту жабдықтарында және (немесе) тоңазыту камераларында және (немесе) тоңазытқыштарда жүзеге асырылады. Температуралы бақылау үшін термометрлер орнатылады. Сынап термометрлерін пайдалануға жол берілмейді.

119. Тәрбиелеу және білім беру объектілерінің қоғамдық тамақтану үйымдарында мыналарды:

1) қатық, сұзбе, айранды;

туралған ет қосылған құймақтарды;

флотша макаронды;

зельцтер, форшмактар, сілікпелер, паштеттерді;

кремі бар кондитерлік өнімдерді;

тұтыну қаптамасындағы кондитерлік өнімдер мен тәттілерді (шоколад, кәмпитет, печенье);

морстар, квастарды;
фритюрде қуырылған өнімдерді;
шала пісірілген жұмыртқа, қуырылған жұмыртқаны;
күрделі (4 компоненттен артық) салаттарды; қаймақ пен майонез қосылған салаттарды;

окрошкины;

саңырауқұлақтарды;

өнеркәсіпте дайындалмаган (үйде дайындалған) тамақ өнімдерін;

тез дайындалатын құрғақ тағамдық концентраттар негізіндегі бірінші және екінші тағамдарды;

газдалған, емдік және емдік-асханалық минералдық суды, тәтті алкогольсіз сусындарды, алкогольсіз энергетикалық (сергітетін) сусындарды, диффузиялық қойылтылған шырындарды (қаптамаланған минералды және ауыз суды қоспағанда);

фаст-фудтар: гамбургерлер, ход-догтар, чипсілер, кептірілген нан, қытырлақ нанды;

аңы тұздықтар, кетчуптар, аңы дәмдеуіштерді (бұрыш, ақшелкең, қыша) дайындауға және өткізуғе;

2) мыналарды:

пастерленбеген сұтті, термиялық өнделмеген сұзбені және қаймақты;

суда жүзетін құстың жұмыртқасы мен етін;

ауыл шаруашылығы малының сырқаттанушылығы бойынша қолайсыз шаруашылықтардың сүтін және сұт өнімдерін;

тіл, жүректі қоспағанда өнімді мал мен құстың субөнімдерін;

механикалық түрде сылынып алынған өнімді малдың етін және құс етін;

құс етінен алынған құрамында коллаген бар шикізатты;

сойылған өнімді мал мен құстың қайта мұздатылған өнімдерін;

генетикалық түрлендірілген шикізаттар және (немесе) құрамында генетикалық түрлендірілген көздер бар шиізаттарды;

йодталмаған тұзды және құрамында темір бар витаминдермен, минералдармен байытылған (фортификацияланбаған) жоғарғы және бірінші сұрыпты бидай ұнын пайдалануға жол берілмейді.

120. ЖОО-ны қоспағанда білім беру объектілерінде тамақ өнімдерін өткізетін автоматтарды орнатуға жол берілмейді.

121. Жаппай сауықтыру емшарасы ретінде оттегі коктейльдерін өткізуғе жол берілмейді.

122. Күн сайын медицина қызметкері немесе жауапты адам осы Санитариялық қағидаларға 9-қосымшаның 3-нысандына сәйкес тағамдардың және аспаздық өнімдердің сапасын органолептикалық бағалау журналына жазба енгізе отырып, дайын тағамдардың сапасына органолептикалық бағалау жүргізеді.

Тамақтану сапасын мерзімдік бағалауды бракераж комиссиясы жүргізеді, оның құрамы міндепті түрде құрамына медицина, әкімшілік қызметкері, өндіріс менгерушісі және ата-аналар комитетінің өкілі енгізіле отырып, объекті басшысының бүйрығымен айқындалады.

123. Ас блогында тәуліктік сынамаларды іріктеу Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндептін атқарушының 2022 жылғы 17 ақпандығы № ҚР ДСМ-16 бүйрығымен бекітілген "Қоғамдық тамақтану объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 26866 болып тіркелген) талаптарына сәйкес жүргізіледі.

Ескерту. 123-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы реесми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен.

8-тарау. Өндірістік бақылауға, персоналдың енбек және тұрмыстық қызмет көрсету жағдайларына қойылатын талаптар

124. Объектіде нормалау құжаттарының талаптарына сәйкес өндірістік бақылау ұйымдастырылады және жүргізіледі.

125. Объектіде персоналдың енбек жағдайын және жеке гигиена қағидаларын сақтауына жағдай жасалады.

126. Ас блогының жұмыскерлері, техникалық персонал арнайы киіммен (халат немесе шалбары бар күрте, бас киім, аяқ киім) қамтамасыз етіледі.

Объектілердің жұмыскерлері жеке және өндірістік гигиенаны сақтайды: қолдың тазалығын бақылайды, таза арнайы киім мен аяқ киім киеді, объектіден шығу және дәретханаға бару алдында арнайы киімін шешеді, жұмыс басталу алдында және дәретханаға барғаннан кейін, сондай-ақ жұмыстағы әрбір үзілістен соң және лас заттармен жанасқанда қолдарын сабынмен жуады.

127. Білім беру объектілерінің асхана жұмыскерлері жұмыс басталу алдында шаштарын орамалдың немесе қалпақтың астына жинайды, бүйымдарды (сағаттарды, сақиналарды, білезіктерді) шешеді, тырнақтарын қысқа етіп қиады және оларды лакпен боямайды.

Жұмыскерлердің өндірістік үй-жайларға арнайы киімсіз кіруіне және оның үстінен өзге киімді киоіне жол берілмейді.

Арнайы киім жеке заттарынан бөлек сақталады.

128. Шикізат пен дайын өнімге бөгде заттардың тұсуін болдырмау үшін өндірістік үй-жайларда ұсақ шыны және металл заттарды (технологиялық мүкеммалдан басқа) әкелуге және сақтауға, арнайы киімді түйреуішпен, инемен түйреуге және халаттың қалталарында жеке заттарды сақтауға жол берілмейді.

129. Қол жуу үшін ыстық және салқын су өткізілген қол жуатын раквиналар, қол жууға және құргатуға арналған құралдар орнатылады.

130. Тамақ ішу қатаң түрде бөлінген жерлерде рұқсат етіледі.

9-тарау. Объектілердегі медициналық қамтамасыз етуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

131. Білім беру объектілерінде медициналық қызмет көрсету қамтамасызын етіледі.

Медицина қызметкері болмаған жағдайда медициналық қызмет көрсетуді медициналық-санитариялық алғашқы көмек үйімы жүзеге асырады.

132. Жетім балалар мен ата-аналарының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған білім беру үйімдарына, КТБО-ға жаңа келіп түскен білім алушылар мен тәрбиеленушілер үшін изолятор бокстар көзделеді.

133. Білім беру объектілерінде медициналық пункттегі үй-жайлардың ең аз жиыны медицина қызметкерінің кабинетін және емшара кабинетін қамтиды.

Тұратын орындар үйімдастырылатын объектілерде, жатақханаларда бірінші қабатта изоляторы бар медициналық пункт көзделеді.

134. Изолятор палаталары өтпелі болмауы тиіс, олардың арасында биіктігі 1,2 м әйнектелген қалқа құрылғысы бар медициналық кабинетпен көрші орналасуы тиіс.

135. Білім алушылар аз уақыт болатын білім беру үйімдарында, сондай-ақ мектептен тыс объектілерде медициналық кабинет көзделмейді.

136. Емшара кабинетінде профилактикалық егулер жүргізуға жол беріледі. Медициналық емшаралар мен профилактикалық егулерді бір мезгілде жүргізуға жол берілмейді.

137. Селолық елді мекендерде орналасқан үйімдарда медициналық пункттің қажетті үй-жайлар жиыны болмаған кезде медициналық пункттер үшін ауданы кемінде 12 м² болатын бөлме жабдықталады.

138. Медициналық пунктті жарақтандыруға арналған медициналық жабдықтар мен құрал-саймандардың ең аз тізбесі осы Санитариялық қағидаларға 10-қосымшада белгіленген.

139. Эпидемиологиялық қауіптілік дәрежесі бойынша ықтимал қауіпті қалдықтарға жататын медициналық қалдықтар пайда болған кезде оларды "Өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинауға, пайдалануға, қолдануға, залалсыздандыруға, тасымалдауға, сақтауға және көмуге қойылатын

"санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2020 жылғы 25 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-331/2020 бүйрығына сәйкес залалсыздандырады және жояды.

140. Аурудың созылмалы түрлерімен, тәуекел факторларымен диспансерлік есепте тұрған, сондай-ақ жекелеген жіті аурулармен ауырған білім алушылар мен тәрбиеленушілер құрылған жоспарға сәйкес диспансерлік бақылауға және сауықтырылуға жатады.

141. Емдеу-профилактикалық және сауықтыру іс-шараларын медицина персоналды жүргізеді. Объектілерде білім алушылар мен тәрбиеленушілердің денсаулығын нығайтуға, сырқаттанушылықтың алдын алуға және оны төмендетуге бағытталған сауықтыру іс-шараларының кешенді жоспары жасалады.

142. Білім беру ұйымдарына түсетін білім алушылар мен тәрбиеленушілер медициналық тексеріп-қараудан өтеді.

143. Білім беру объектілерінің қызметкерлері мен ас блогының персоналында жұмысқа жіберілгені туралы белгісі бар жеке медициналық кітапшалары болады.

144. Ірінді тері аурулары, іріндеген тіліктер, қүйіктер, жарапары бар адамдар, инфекциялық аурулармен ауыратын науқастар немесе олардың қоздырғыштарын тасымалдаушылар, сондай-ақ науқастармен және тасымалдаушылармен байланыста болған адамдар тиісті медициналық зерттеп-қарау жүргізілгенге дейін және дәрігердің қорытындысына дейін жұмысқа жіберілмейді.

145. Медицина қызметкері мектептен тыс объектілерден басқа объектілерде медициналық кабинетті, құжаттаманы және жататын контингентті профилактикалық медициналық тексеріп-қарау жүргізуге дайындауды, білім алушылар мен тәрбиеленушілерді, персоналды вакцинациялауды жүргізеді.

146. Объектілердің медицина қызметкерлері мен әкімшілігі:

1) объектілердегі қызметкерлердің профилактикалық медициналық тексеріп-қараудан уақтылы өтуін есепке алуды және осы Санитариялық қағидаларға 9-қосымшаның 4-нысанына сәйкес деректерді ас блогы жұмыскерлерін тексеріп-қарау нәтижелері журналына тіркеу арқылы ас блогы жұмыскерлерінің денсаулығына құн сайын бақылау жүргізеді;

2) жыл сайын және сұрау салу бойынша сырқаттанушылық, профилактикалық медициналық тексеріп-қарауды өткізу, денсаулық жағдайы бойынша білім алушылар мен тәрбиеленушілерді бөлу (денсаулық топтары), дene бітімінің дамуы, диспансерлік бақылау және жүргізілген сауықтыру топтары бойынша

ақпаратты халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы мемлекеттік органның аумақтық бөлімшелеріне ұсынады;

3) он күн сайын осы Санитариялық қағидаларға 9-қосымшаның 5-нысанына сәйкес оны кейіннен түзете отырып және тамақ өнімдері нормаларының орындалуын бақылау тізімдемесін жүргізе отырып, күнтізбелік 10 күнге негізгі өнімдер бойынша тәуліктік нормалардың орындалуына талдау жүргізеді.

147. Білім алушылар мен тәрбиеленушілер немесе персонал арасында инфекциялық аурулар тіркелген жағдайда, сондай-ақ профилактикалық мақсатта білім беру үйымының басшылығы, оның персоналы және медицина қызметкерлері санитариялық-эпидемияға қарсы және санитариялық-профилактикалық іс-шараларды жүргізеді.

148. Білім беру үйымдарында медициналық көмек көрсету Кодекстің 7-бабы 82) тармақшасына сәйкес бекітілетін Медициналық қызмет көрсету қағидаларының талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.

149. Медициналық кабинеттерде өндірушінің нұсқаулығына сәйкес қолдануға рұқсат етілген дезинфекциялау құралдарымен жабдықтар мен мүкеммалға санитариялық-дезинфекциялық өндеу жүргізіледі.

150. Білім беру обьектілерінде осы Санитариялық қағидаларға 11-қосымшаға сәйкес медициналық құжаттама жүргізіледі.

10-тaraу. Шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин кезеңінде білім беру үйымдарына қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

151. Шектеу іс-шараларын, оның ішінде карантин енгізу кезеңінде білім беру обьектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2021 жылғы 27 мамырдағы № ҚР ДСМ-47 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22833 болып тіркелген) "Жіті респираторлық вирустық инфекциялар, тұмау және олардың асқынулары (пневмония), менингококк инфекциясы, COVID-19 коронавирустық инфекциясы, желшешек, скарлатина кезеңінде санитариялық-эпидемияға қарсы, санитариялық-профилактикалық іс-шараларды үйымдастыруға және жүргізуге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларымен белгілінеді.

Ескерту. 151-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

152. Сырқаттанушылықтың тұрақты өсуі кезінде Кодекстің 38 және 104-баптарына сәйкес шығарылаған Қазақстан Республикасының Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерінің қаулысымен:

- 1) білім беру объектілері үй-жайларының толтырылуына (адамдардың кабинеттерде, корпустарда, аудиторияларда, спорт, акт залдарында, сыныптарда, топтарда, асханаларда бір мезгілде болуы);
- 2) білім алушылар, педагогтар контингентіне және персоналға;
- 3) сабактың ұзактығына;
- 4) көпшілік пайдалану орындарын (оку залдары, спорт және акт залдары) пайдалануды шектеуге;
- 5) интернаттар мен жатақханалардың толтырылуына қойылатын шектеулер айқындалады.

Ескерту. 152-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

153. Білім беру ұйымдарындағы оку процесінің форматы (штаттық, аралас, қашықтықтан) республикадағы эпидемиологиялық жағдайды ескере отырып, Қазақстан Республикасының Бас мемлекеттік санитариялық дәрігерінің қаулыларымен айқындалады.

Ескерту. 153-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

154. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

155. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

156. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

157. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

158. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

184. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

185. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

186. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-параграф. Шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин кезеңінде бастауыш, орта және негізгі орта білім беру ұйымдарындағы сабак режиміне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар

187. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

188. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

189. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

190. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

191. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

192. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

193. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

194. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

207. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

208. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

209. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

210. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

211. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

212. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

213. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

214. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2-параграф. Шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин кезеңінде техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдарында сабак режимін ұйымдастыруға қойылатын талаптар

215. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

216. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

217. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

218. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

219. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

З-параграф. Шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин кезеңінде жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында сабак режимін ұйымдастыруға қойылатын талаптар

220. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

221. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

222. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

223. Алып тасталды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

"Білім беру объектілеріне
қойылатын санитариялық-
эпидемиологиялық талаптар"
санитариялық қағыдаларына
1-қосымша

Зертханалық-аспаптық зерттеулер

№	Сынама алу орны	Зертханалық зерттеулер, саны		Зерттеу кезеңділік
		(бірлік)	3	
1	2	3	4	
1	Білім алушылар мен тәрбиеленушілерге білім беру, тәрбиеleу, тұру орындарының түрдегі және типтегі интернат ұйымдары			
1.1	ас блоктары	микробиологиялық зерттеулерге тамақ өнімдерінің (шикізат) сынамалары	ағымдағы қадаға	
		микробиологиялық зерттеулерге алынатын дайын тағамдардың сынамалары	ағымдағы қадаға	
		микробиологиялық санитариялық-химиялық зерттеулерге су сынамалары	және ағымдағы қадаға (жылына бір рет)	
		тағамдардың құнарлығы	ағымдағы қадаға	
		термиялық өндөу сапасы	ағымдағы қадаға	
		сыртқы орта шайындылары	ағымдағы қадаға	

		дезинфекциялау құралдарындағы хлордың қалдығын айқындау	ағымдағы қадаға
		бактериологиялық, санитариялық-химиялық зерттеулерге жергілікті сүмен жабдықтау көздерінен (орталықтандырылған, құдықтар, ұнғымалар, каптаждар) алынатын ауыз су	ағымдағы қадаға (жылына бір рет)
		персоналды бактериологиялық тасымалдаушылыққа зерттеп-қараяу	эпидемиологиялық бойынша
1.2	қабылдау бөлмелері, жатын бөлмелер, оқу үй-жайлары, шеберханалар, спорт және музика залдары, медициналық кабинеттер, демалуға және ұйықтауға арналған үй-жайлар, компьютерлік сыйныптар	температурасы, ауаның салыстырмалы ылғалдылығы	объектінің сәеместігі) туралы эпидемиологиялық берген кезде, аттәртібінде (жеке кезеңінде жылынан)
1.3	зертханалар, химия кабинеті, спорт залдары, шеберханалар, ас блоктары	желдетудің, шудың тиімділігін зерттеу	ағымдағы қадаға (жылына бір рет)
1.4	су тарату крандары - ғимаратқа, ас блоктарына (бөлек блокта орналасқан кезде) – судың кіру және шығу орындары	су құбыры жүйесінен алынатын су (бактериологиялық және санитариялық-химиялық зерттеулер)	объектінің сәеместігі) туралы эпидемиологиялық берген кезеңінде санитариялық қадаға
1.5.	құдықтар, ұнғымалар, каптаждар және бұлактар, су тарату крандары	бактериологиялық, санитариялық-химиялық зерттеулерге жергілікті сүмен жабдықтау көздерінен (орталықтандырылған, құдықтар, ұнғымалар, каптаждар) алынатын ауыз су	объектінің сәеместігі) туралы эпидемиологиялық берген кезде, аттәртібінде
1.6	ыдыстарға өлшеп-құйылған суды пайдаланатын объектілер	ыдыстарға өлшеп-құйылған ауыз су (шөлмектердегі суды қоспағанда)	ағымдағы қадаға
1.7	жабық жүзу бассейндері және ванналар	бактериологиялық, санитариялық-химиялық, паразитологиялық зерттеуге алынатын су сывамалары	объектінің сәеместігі) туралы эпидемиологиялық берген кезде, аттәртібінде
1.8	компьютерлік мультимедиялық кабинеттер	жұмыс орындарындағы және сыйныптар, электромагниттік, электростатикалық өрістердің кернеуі, аэроиондардың шоғырлану және униполлярлық коэффициент деңгейі, шу	объектінің сәеместігі) туралы эпидемиологиялық берген кезде, аттәртібінде
1.9	оқу үй-жайлары, зертханалар, шеберханалар, өзін-өзі дайындау бөлмесі, оқу залы, медициналық кабинет	жасанды жарықтандыру деңгейі	объектінің сәеместігі) туралы эпидемиологиялық

			берген кезде, а тәртібінде
1.10	пешпен немесе автономды, электрсіз жылтылатын үй-жайлар, медициналық кабинеттер	ауа ортасын зерттеу	ағымдағы қадаға
1.11	оыйн алаңдарындағы құмды алаңқай	топырақты зерттеу	ағымдағы қада мамырдан бас дейінгі кезеңде
1.12	балалар тауарларының ассортиментін сатып алуды жүзеге асыратын білім беру үйімдары	балалар тауарларының ассортименті (киім, аяқ киім, ойыншықтар, косметикалық күралдар, көнсе тауарлары, ыдыс, гигиена құралдары және басқалары)	жылyna бір рет

"Білім беру объектілік койылатын санитариялық эпидемиологиялық тауарлардың санитариялық қағида

2-қосымша

Жалпы білім беру және арнайы білім беру үйімдарындағы топтардың (сыныптардың) толтырылуы

Ескерту. 2-қосымша жаңа редакцияда – КР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № КР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйріғымен.

Білім беру үйімдары	Сыныптағы (топтағы) балалар саны
1	2
Мектеп алды даярлық топтары (сыныптары)	25-тен артық емес
Халықаралық мектептерді қоспағанда жалпы білім беру үйімдарының сыныптары,	25-тен артық емес

Мына балаларга арналған арнайы білім беру үйімдары:

Сөйлеу қабілеті бұзылған:	
сөйлеу қабілеті қатты бұзылған	12
Есту қабілеті бұзылған:	
естімейтін	8
нашар естітін және кейіннен саңырау болған	10
Көру қабілеті бұзылған:	
көзі көрмейтін, кейіннен соқыр болған	8
нашар көрстін	12
Женіл ақыл-ой кемістігі	10
Орташа ақыл-ой кемістігі	6
Психикалық дамуы тежелген	12
Тірек-қозғалыс аппараты бұзылған	10

Ауыр кемістігі бар	6
Эмоциялық-ерік бұзылыстары бар	4

Ескертпе:

1. Халықаралық мектептерді қоспағанда, жалпы білім беретін ұйымдар үшін сыныптарды толтыру 25 оқушыдан артық емес болып белгіленеді. Жалпы білім беретін мектептердің жоғары сыныптарында, мамандандырылған білім беру ұйымдарында, гимназияларда және лицейлерде сыныптардың толтыруын 20 оқушыға дейін азайтуға жол беріледі. Халықаралық мектептер үшін нормалар құрылыш кезінде жобалауға тапсырыс негізінде қабылданады.

2. Жергілікті жағдайларға және қаражаттың болуына қарай көрсетілген арнайы білім беру ұйымдарында ұзартылған күн сыныптарын, тәрбиелеу топтарын толтырудың ұсынылған шекті толтырудан төмен болуына жол беріледі.

3. Дене бітімінің кемістігі және ақыл-ой кемістігі бар балалар топтарының саны (арнайы топ) 4 – 6 топты құрауы мүмкін.

"Білім беру объектілеріне
көйылатын санитариялық-
эпидемиологиялық талаптар"
санитариялық қафидаларына
3-қосымша

Жалпы білім беретін ұйымдардағы апталық оқу жүктемесі

Сынып	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Жүктеме сағатпен, аптастына	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ең көп оқу жүктемесі	22	24	25	29	29	33	33	34	36	38	39

"Білім беру объектілік
көйылатын санитариялық-
эпидемиологиялық талаптар"
санитариялық қафидаларына
4-қосымша

Қындығы бойынша пәндерді сарапау кестесі

№	Пән	Балл саны
1	2	3
1	Математика, орыс тілі (қазақ тілінде оқытатын мектептер үшін), Математика, қазақ тілі (қазақ тілінде оқытпайтын мектептер үшін)	11
2	Шет тілі, пәндерді шет тілінде оку	10
3	Физика, химия, информатика, биология	9
4	Тарих. Адам. Қогам. Құқық.	8

5	Қазақ тілі, әдебиет (қазақ тілінде оқытатын мектептер үшін) Орыс тілі, әдебиет (қазақ тілінде оқытпайтын мектептер үшін)	7
6	Жаратылыстану, география, өзін-өзі тану, алғашқы әскери дайындық	6
7	Дене шынықтыру	5
8	Еңбек, технология	4
9	Сызу	3
10	Бейнелеу өнері	2
11	Ән сабагы	1

"Білім беру объектілік қойылатын санитариялық эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қафидаларына
5-қосымша

Оқу жиһазының өлшемдері

Кесте

№	Жиһаздың номірлері	Оқушылар бойының тобы (миллиметрмен)	Білім қараган жиегінің биіктігі	алушыға үстел еденнен	Орындықтың алдыңғы жиегінің биіктігі
1	2	3	4	5	
1	1	1000 – 1150	460	260	
2	2	1150 – 1300	520	300	
3	3	1300 – 1450	580	340	
4	4	1450 – 1600	640	380	
5	5	1600 – 1750	700	420	
6	6	1750-ден жоғары	760	460	

"Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қафидаларына
6-қосымша

Объектілердің оқу және тұрғын корпустарындағы санитариялық аспаптарға қажеттілік

1-кесте

Жалпы білім беретін және интернат ұйымдарындағы оқу корпустарының санитариялық аспаптарға қажеттілігі

№	Үй-жай	Олшем бірлігі	Санитариялық аспаптар
1	2	3	4
1	Оқушылар дәретханалары және қолжуғыштары: қыздарға үлдарға	1 білім алушы 1 білім алушы	20 қызға 1 унитаз, 1 қолжуғыш 30 ұлдарға 0,5 писсуар лот, 1 қолжуғыш
2	Персонал дәретханалары және қолжуғыштары (жеке)	2 санторап	1 унитаз, 1 қолжуғыш

3	Әйелдердің жеке гигиена кабинеті (персоналға арналған)	1 кабина	1 гигиеналық салынудағы қолжуғыш
4	Жалпы мектеп үй-жайлары блогындағы акті залы – дәрісханаасы жанындағы дәретханалар және қолжуғыштар	2 санторап (әйелдер және ерлер)	30 орындық залдағы қолжуғыш
5	Спорт залдардың киім шешетін орындары жанындағы дәретханалар және себезгілер	1 киім шешетін бөлме	1 унитаз, 1 қолжуғыш
6	Асханадағы персоналға арналған дәретханалар және себезгілер	1 санторап және 1 себезгі кабинасы	1 унитаз, 1 қолжуғыш
7	Кыздарға арналған жеке гигиена кабинасы	1 кабина	1 гигиеналық салынудағы кабинаға 1 қолжуғыш
8	Медициналық кабинеттегі персоналға арналған дәретханалар	1 санторап	1 унитаз, 1 қолжуғыш
9	Тамақ ішетін залдар жанындағы қолжуғыштар: соқыр және нашар көретіндерге арналған мектеп-интернаттарда ақыл-ой кемістігі бар балаларға арналған мектеп-интернаттарда жалпы білім беретін, мамандандырылған ұйымдарда, саңырау мен нашар естітін, тірек-қозғалыс аппараты бұзылған балаларға арналған мектеп-интернаттарда	1 білім алушы 1 білім алушы 1 білім алушы	10 орынга 1 қолжуғыш 20 орынға 1 қолжуғыш

Мектептен тыс ұйымдар үшін санитариялық аспаптарға қажеттілік

2-кесте

№	Үй-жай	Өлшем бірлігі	Санитариялық аспаптардың есепті саны
1	2	3	4
1	Оқушылар дәретханалары: 1 қыздарға үлдерға	1 білім алушы 1 білім алушы	20 қызға 1 унитаз, 30 қызға 1 қолжуғыш 30 ұлға 1 унитаз, 0,5 писсуар лотогы және 1 қолжуғыш
2	Персонал дәретханалары және қолжуғыштары (жеке)	2 санторап	1 унитаз, 1 қолжуғыш
3	Спорт залдардың киім шешетін белмелері жанындағы дәретханалар және себезгілер	1 киім шешетін бөлме	1 унитаз, 1 қолжуғыш 2 себезгі торы

Жалпы білім беретін, мамандандырылған және арнайы интернат ұйымдары, интернат ұйымдарының жатын корпустары, жетім балалар және ата-ананың қамқорлығының қалған балаларға арналған білім беру ұйымдары, КТБО тұрғын кешендеріндегі санитариялық аспаптар саны

3-кесте

Үй-жайлар атаяуы	Өлшеуіш	Санитариялық аспаптар саны

1	2	3
Қыздарға арналған дәретханалар және қолжұғыштар	1 тәрбиеленуші	5 қызға 1 унитаз 4 қызға 1 қолжұғыш 10 қызға 1 аяқ ваннасы
Ұлдарға арналған дәретханалар және қолжұғыштар	1 тәрбиеленуші	5 ұлға 1 унитаз 5 ұлға 1 писсуар 4 ұлға 1 қолжұғыш 10 ұлға 1 аяқ ваннасы
Қыздарға арналған жеке гигиена кабиналары	1 кабина	15 қызға 2 кабина: 1 гигиеналық себезгі 1 унитаз 1 қолжұғыш (биде немесе иілгіш шлангі және тұғырық)
Себезгі кабиналар	1 кабина	10 жатын орынға 1 себезгі торы
Ванналар	1 орын	10 жатын орынға 1 ванна
Киім шешетін орын	1 орын	бір себезгі торына 2 орын (бір орынға ұзындығы 0,5 м орындық)
Себезгі бөлмесіндегі және ваннадағы дәретханалар	1 дәретхана	1 унитаз дәретхана жаңындағы шлюзде 1 қолжұғыш

"Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар"
санитариялық қафидаларына
7-қосымша

Жас ерекшелігіне байланысты ғраммен тағам порцияларының массасы

Тамақ ішу, тағам	Жасы	
	6-жастан 11 жасқа дейін	11-18 жастағы
1	2	3
Бірінші тағам	200-250	250-300
Екінші тағам:		
Гарнир	100-150	150-180
Ет, котлет, балық, құс еті	80-150	100-180
Көкөніс, жұмыртқа, сүзбе, ет тағамы және ботқа	150-200	200-250
Салат	60-100	100-150
Үшінші тағам	200	200

"Білім беру объектіле қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар"
санитариялық қафидаларына
8-қосымша

Тамақ өнімдерін аудыстыру

№	Аудыстыруга жататын өнім	Граммен салмағы	Аудыстыратын өнім	Граммен салмағы
1	2	3	4	5
1	Сиыр еті	100,0	1-санатты сүйегі бар кесек ет: кой еті, жылқы еті, қоян еті	100,0

			1-санатты сүйегі жоқ кесек ет: қой еті, жылқы еті, қоян еті	80,0
			1-санатты жылқы еті	104,0
			күс еті	100,0
			1-санатты субөнімдер: бауыр, бүйрек, жүрек	116,0
			пісірілген шұжық	80,0
			ет консервілері	120,0
			балық	150,0
			жартылай майлы сұзбе	250,0
			сүт	600,0
2	Майы алынбаган сүт	100,0	кефир, айран	100,0
			қойылтылған стерилденген сүт	40,0
			кілегей	20,0
			майлы сұзбе	30,0
3	Қаймақ	100,0	кілегей	133,0
			сүт	667,0
4	Сұзбе	100,0	сүт	333,0
			ірімшік	40,0
			сұзбе ірімшік	80,0
			қаймақ	50,0
			кілегей	66,0
5	Ірімшік	100,0	сиырдың сары майы	50,0
			қаймақ	125,0
			сұзбе	250,0
			сұзбе ірімшік	200,0
			сүт	825,0
			жұмыртқа	3 шт.
6	Жұмыртқа	1 шт.	ірімшік	33,0
			қаймақ	40,0
			сұзбе	80,0
7	Басы алынған балық	100,0	ет	67,0
			тұздалған майшабақ	100,0
			балықтың жон еті	70,0
			сұзбе	168,0
			ірімшік	50,0
8	Жемістер	100,0	жеміс-жидек шырыны	100,0
			кептірілген алма	20,0
			кептірілген өрік	8,0
			қара өрік	17,0
			жүзім	22,0

			карбыз	300,0
			қауын	200,0

"Білім беру объектілік
қойылатын санитариялық
эпидемиологиялық қафіда
санитариялық қафіда"
9-қосымша

Тез бұзылатын тамақ өнімдері мен жартылай фабрикаттардың бракераж журналы

1-нысан

Азық-түлік шикізаты мен тамақ өнімдерінің келіп түскен күні мен сағаты	Тамақ өнімдерінің атауы	Келіп түскен азық-түлік шикізаты мен тамақ өнімдерінің саны (килограммен, литрмен, данамен)	Келіп түскен азық-түлік шикізаты мен тамақ өнімдерінің саны (багалау нәтижелері)	Азық-түлік шикізаты мен тамақ өнімдерінің сонғы мерзімі	Күндер бойынша азық-түлік шикізаты мен тамақ өнімдерін іс жүзінде өткізу күні мен сағаты	Жауапты адамның Т.А.Ә. (бар болса), қолы	Ескертпе (бар болса)*
1	2	3	4	5	6	7	8

Ескертпе : * Өнімдерді есептен шығару, кері қайтару фактілері және басқалар көрсетіледі.

"С – витаминдеу" журналы

2-нысан

Тағамды дайындау күні және сағаты	Тағамның атауы	Қосылған витаминнің жалпы саны	Бір порциядағы "С" витаминінің мөлшері	Жауапты адамның қолы

Тағамдардың және аспаздық өнімдердің сапасын органолептикалық бағалау журналы

3-нысан

Тағамды және аспаздық өнімдерді дайындау күні және сағаты	Тағамның және аспаздық өнімнің дайындық дәрежесін алғанда, органолептикалық бағалау	Тағамның және аспаздық өнімнің дайындық дәрежесін коса рұқсат (уакыты)	Откізуге ету (Т.А.Ә.)	Жауапты орындаушы (бар болса, лауазымы)	Бракераж жүргізген адамның Т.А.Ә. (бар болса)	Ескертпе
1	2	3	4	5	6	7

Ескертпе: 7-бағанда дайын өнімді откізуғе тыйым салу фактілері көрсетіледі.

Ас блогы жұмыскерлерін тексеріп-қарау нәтижелері

4-нысан

№	Лауазымы	айы / күндері

Тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	1*	2	3	4	7	8	9	10	11	12	13	14	15... 30			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	

Ескертпе: *дени сау, ауру, жұмыстан шеттетілді, санация жүргізілді, еңбек демалысы, демалыс

жылғы ____ айына тамақ өнімдері нормаларының орындалуын бақылау тізімдемесі

5-нысан

№	Тамақ өнімінің атауы	Тамақ өнімінің бір адамға граммен алғандағы (брутто) нормасы*	Бір адамға күндер бойынша (барлығы) бруттода, граммен алғанда іс жүзінде өнім берілді және (немесе) тамақтанатындар саны					10 күнде 1 адамға бруттомен алғанда барлығы тамақ өнімі берілді	Орташа алғанда 1 адамға күніне	% (+/-)-да нормадан ауытқу
			1	2	3	...	10			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Ескертпе: _____

"Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларына 10-қосымша

Медициналық пунктті жарақтандыруға арналған медициналық жабдықтар мен құрал-саймандардың ен аз тібесі

№	Медициналық жабдықтар мен құрал-саймандардың атауы	Саны
1	2	3
1	Жазу үстелі	1
2	Орындықтар	2-6
3	Күшетка	1
4	Кенсе шкафы	1-3
5	Медициналық шкаф	1
6	Керме	1
7	Шыны қақпағы бар медициналық шағын үстел	1-2
8	Тоңазытқыш (вакциналарға және дәрі-дәрмектерге арналған)	2
9	Тонометр	1-2
10	Фонендоскоп	1-2
11	Бактерицидті шам	1-2

12	Медициналық таразы	1
13	Бой өлшегіш	1
14	Вакциналарды тасымалдауға арналған термоконтеңер	1-2
15	Үстелге қоятын шам	1
16	Медициналық термометрлер	20-50
17	Қайшылар	2
18	Қол жуатын раковина	1
19	Педальды қақпағы бар шелек	1
20	Вакциналардың қалдықтарын жоюға арналған ыдыс	2
21	Медициналық халаттар	2
22	Қалпактар	2
23	Бір рет қолданылатын жаймалар	үнемі болады
24	Бір рет қолданылатын қағаз сұлгілер	үнемі болады
25	Жинауга арналған қоңыр түсті халаттар	1
26	Бір рет қолданылатын бетперделер	10-30
27	Жинау мүкәммалы: шелек, швабра, шүберек, шүберектерді сактауға арналған сыйымдылықтар, қолғаптар	үй-жай жиынына қарай есептесе
28	Дезинфекциялау құралдары	3 айға қор
29	Кенсе тауарлары (журналдар, дәптерлер, желім, қаламсап, қағазтескі, степлер, қажеттілігіне қарай корректор, папкалар және басқа)	
30	Кішкентай бикс	1 дана
31	Ұлken бикс	1 дана
32	Резенке бұрау	4-6 дана
33	2,0 5,0 10,0 инелері бар шрицтер	10 дана 10 дана 5 дана
34	Пинцет	1 дана
35	Резенке жылдықты	1-2 дана.
36	Мұзға арналған ыдыс	1-2 дана.
37	Бүйрек тәрізді науа	5 дана.
38	Металл қалақша	40 дана.
39	Аяқ-қолды иммобилизациялауға арналған шиналар	5 дана.
40	Кілемше	
41	Сантиметрлік лента	1 дана
42	Көздің көргіштігін анықтауға арналған кестелер	1 дана
43	Дозаторлы сұйық сабын	үнемі болады

"Білім беру объектілік
көйілілатын санитариялық
эпидемиологиялық та

Объектілердің медициналық құжаттамасы

Медициналық құжаттама мыналар болып табылады:

- 1) инфекциялық ауруларды есепке алу журналы;
- 2) жіті инфекциялық аурулармен байланыстарды есепке алу журналы;
- 3) профилактикалық егулер картасы;
- 4) профилактикалық егулерді есепке алу журналы;
- 5) вакциналардың, басқа бактериялық препараттардың қозғалысын тіркеу журналы;
- 6) Манту сынамаларын тіркеу журналы;
- 7) Манту сынамасы бойынша зерттеп-қарауға жататын тәуекел тобындағы балаларды тіркеу журналы;
- 8) фтизиопедиатрда қосымша зерттеп-қарауға жататын туберкулиннің оң нәтижесі бар адамдар журналы;
- 9) гельминттерге зерттеп-қаралатын адамдарды тіркеу журналы;
- 10) баланың денсаулық паспорты;
- 11) тәуекел тобындағы балалардың тізімдері;
- 12) студенттерді флюорографиялық зерттеп-қарауды есепке алу журналы;
- 13) флюорографиялық оң нәтижесі бар адамдарды есепке алу журналы;
- 14) диспансерлік қадағалаудың бақылау картасы;
- 15) терендетілген профилактикалық медициналық тексеріп-қарау журналы, мамандардың актілері;
- 16) оқушылардың (тәрбиленушілердің) жеке медициналық карталары;
- 17) ас блогы жұмыскерлерінің денсаулық жағдайын тіркеу журналы;
- 18) шикі өнімдерге арналған бракераж журналы
- 19) дайын тамақтың сапасын бақылау (бракераж) журналы
- 20) "С- витаминдеу" журналы;
- 21) бір айдағы тамақтану өнімдері нормаларының орындалуын бақылау тізімдемесі.

"Білім беру объектілеріне
қойылатын санитариялық-
эпидемиологиялық талапта"
санитариялық қағидаларына

12-қосымша

Нысан

ӨТІНІШ

Ескерту. 12-қосымша алып тасталды – ҚР Денсаулық сақтау министрінің 31.03.2022 № ҚР ДСМ-31 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрүғымен.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрлігінің күші жойылған кейір
бұйрықтарының тізбесі

1. "Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 16 тамыздағы № 611 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15681 болып тіркелген).

2. "Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің кейбір бұйрықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2018 жылғы 3 қыркүйектегі № ҚР ДСМ-9 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің өзгерістер мен толықтыру енгізілетін кейбір бұйрықтарының тізбесінің 12-тармағы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17501 болып тіркелген).

3. "Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 16 тамыздағы № 611 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2018 жылғы 28 қыркүйектегі № ҚР ДСМ-20 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 17480 болып тіркелген).

4. "Санитариялық-эпидемияға қары және санитариялық-профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру мен жүргізудің кейбір мәселелері туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 5 шілдедегі № ҚР ДСМ-78/2020 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі мен Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін кейбір бұйрықтарының тізбесінің 9-тармағы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 20935 тіркелген).

5. "Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 16 тамыздағы № 611 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің

2020 жылғы 28 тамыздағы № ҚР ДСМ-98/2020 бұйрығы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21142 болып тіркелген).

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заннама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК